

Szum informacyjny. Manipulacja.

Koleżanko, Kolego!

Proponujemy Ci przeprowadzenie lekcji wychowawczej, której celem jest zrozumienie jak duża ilość informacji dociera zewsząd do odbiorcy. Temat ten wymaga ukazania zarówno ogromnej dostępności nośników medialnych na naszym rynku jak i zalewu różnorodnych wiadomości. Naszym zadaniem jest przygotowanie do odpowiedniego filtrowania informacji, które w zależności od przekazu mogą narzucać interpretację (manipulować). Lekcję tę można uzupełnić lekcją języka polskiego, etyki lub wykorzystać jej fragmenty przy innych okazjach.

*mgr Zofia Myalska
mgr Jadwiga Kocuj*

- **temat**

Szum informacyjny. Manipulacja.

- **poziom nauczania, klasa, liczba jednostek lekcyjnych**

klasa I lub II gimnazjum, 1 godzina lekcyjna

- **cele**

uczeń:

- uświadamia sobie jak wiele informacji dociera do niego
- potrafi wybrać informacje najważniejsze
- wie, że ma dostęp do każdego nośnika medialnego
- wymienia stacje radiowe i telewizyjne
- wskazuje

- **środki dydaktyczne**

gazetki reklamowe, magnetofon, radio, telewizor, taśma magnetofonowa, wycinki z gazet, koperty z poleceniami dla grup, białe kartki, szare arkusze papieru na plakaty, kolorowe pisaki.

- **metody**

pogadanka-rozmowa dydaktyczna, ćwiczenia, burza mózgów

- **formy**

zbiorowa, grupowa, indywidualna

Przebieg lekcji

I FAZA PRZYGOTOWAWCZA

1. Organizacja zajęć – uczniowie siadają zgodnie z wybranymi wcześniej przydziałami do grup
2. Otrzymują pierwsze zadanie (załącznik nr 1)
3. Po zakończonym zadaniu odpowiadają na pytania (załącznik nr 2)
4. Grupy otrzymują drugie zadanie (załącznik nr 3)

II FAZA REALIZACYJNA

1. Praca w grupach wg instrukcji (załącznik nr 4)
2. Praca w grupach wg instrukcji (załącznik nr 5)

III FAZA PODSUMOWUJĄCA

1. Prezentacja notatek informacyjnych przygotowanych przez grupy (załącznik nr 6)
2. Zadanie pracy domowej (załącznik nr 7)

ZAŁĄCZNIK NR 1

W klasie gra muzyka, jest włączone radio i telewizor. Każdy uczeń ma gazetkę reklamową oraz białą kartkę papieru. Wycinają z gazetki fotografie sprzętu radiowo-telewizyjnego, przyklejają na białych kartkach papieru.

Białe kartki mogą zawiesić w dowolnym miejscu w klasie: na gazetkach, na ścianach, drzwiach, oknach, lampach.

Nauczyciel wyłącza radio, magnetofon, telewizor.

ZAŁĄCZNIK NR 2

Nauczyciel zadaje pytania: (przykłady)

- co przedstawiają Wasze prace ? (nośniki medialne, dobry sprzęt, itp.)
- jeśli chcecie coś kupić, czy macie z tym problem ?
- ile różnego rodzaju produktów oferowanych jest na naszym rynku ?
- jak się pracowało ?
- czy było coś co przeszkadzało w pracy ?
- czy były to odpowiednie warunki do skupienia ? (szum kilku odbiorników)
- jak Wam się podoba nowa dekoracja sali?

ZAŁĄCZNIK NR 3

Dwie grupy otrzymują zadanie wypisania na kartkach stacji radiowych, a trzy stacji telewizyjnych.

Na plakacie podzielonym pionową kreską napisy: STACJE TELEWIZYJNE, STACJE RADIOWE. Przedstawiciele grup odczytują pojedyncze stacje i wpisują pisakami.

ZAŁĄCZNIK NR 4

Grupy siedzą przy stolikach wg wylosowanych wcześniej tematów. Zadaniem grup było przynieść wycinek z prasy z najważniejszą informacją na dany temat:

- I grupa – informacje o najważniejszym konflikcie zbrojnym, wojnie
- II grupa – informacja o najważniejszej katastrofie
- III grupa – informacja o najważniejszym wydarzeniu sportowym
- IV grupa – informacja o najważniejszym wydarzeniu politycznym
- V grupa – informacja o najważniejszym wydarzeniu kulturalnym

Każda grupa zapisuje na kartkach zbiorczych najważniejsze informacje. Jeśli temat powtarza się zapisujemy tylko raz, jeśli są różne to każde wydarzenie osobno.

Przedstawiciele grup przypinają na wspólny plakat podpisany **NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIE**

Pytania (przykłady)

- skąd bierze się taka różnorodność ?
- czy o tych samych wydarzeniach dowiadujemy się zawsze w tej samej formie ?
- czy wszystkie informacje są podawane podobnie ?

ZAŁĄCZNIK NR 5

Nauczyciel czyta notatkę prasową
Dnia 24 marca 2000 roku w mieście N. otwarto nowy supermarket. Na otwarciu przybył burmistrz miasta, przedstawiciele władz oraz liczni mieszkańcy. Supermarket należy do europejskiej sieci sklepów X. Uroczystościom towarzyszyły liczne pokazy, konkursy, promocje i występy zespołów.

Zadania dla grup:

Jesteście reporterami, którzy przygotowują notatki dla swoich gazet. Każda notatka ma zwrócić uwagę czytelnika na pewien szczegół powyższego wydarzenia.

Polecenia są zapisane na kartkach w kopertach. Notatka ma się zamknąć w 8-10 zdaniach. Notatce należy nadać tytuł.

Polecenia w kopertach:

- I grupa - popieracie zagraniczne inwestycje w Polsce
- II grupa – krytykujecie inwestowanie kapitału zagranicznego w Polsce
- III grupa – protestujecie przeciwko niszczeniu środowiska naturalnego pod wielkomiejską zabudowę
- IV grupa - chwalicie możliwość zrobienia zarówno zakupów jak i przyjemne spędzanie czasu z całą rodziną przez 7 dni w tygodniu 24 godziny na dobę
- V grupa – krytykujecie zastępowanie spotkań rodzinnych i wypadów za miasto wycieczkami do sklepu

ZAŁĄCZNIK NR 6

Przedstawiciele pięciu grup umieszczają na plakacie 5 notatek.

Pytania (przykłady)

- czego dotyczy notatka?
- skąd wzięły się różnice w tytule ?
- czy informuje nas o tym samym ?
- co czujesz czytając te notatki /
- jakie możliwości daje przekazywanie informacji ? (manipulowanie, zwrócenie uwagi na jeden wybrany szczegół, niekoniecznie najważniejszy)

ZAŁĄCZNIK NR 7

Obejrzyj wiadomości np. w TVN i TVP. Porównaj, zrób notatkę.